תלמוד בבלי · ראשונים · ריי״ף · מפרשים · הגהות חוות יאיר

הגהות חוות יאיר על קידושין

רבי יאיר חיים בכרך [החוות יאיר]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות חוות יאיר על קידושין

רבי יאיר חיים בכרך [החוות יאיר]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-חוות-יאיר-על-קידושין/
הקובץ נוצר ב־19 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

דף א. 4
דף ב. 4
דף ב: 4
דף ג. 4
דף ה: 4
דף ו. 4
דף ו: 4
דף ח. 5
דף ח: 5
דף ט. 5
דף ט: 5
דף י: 5
דף יא. 5
דף יא: 6
דף יב. 6
דף יב: 6
דף יג. 6
דף יג: 6
דף טז. 6
דף יז. 6
דף יז: 6
דף יח. 7
דף יט. 7
דף כ. 7
דף כ: 7
דף כא. 8
דף כא: 8
דף כב: 8
דף כד. 8
דף כה. 9
דף כה: 9
דף כו: 9
דף כז. 9
דף כח. 9
דף כח: 9
דף כט: 9
דף ל. 9
דף ל: 9
דף לא. 10
דף לב. 10
דף לג. 10

דף א.

עיי' בגמ' יבמות פ"ה דף נב:

דף ב.

ובגט ל"ק ומ"מ הדין ג"כ כך דכשעסוקים אפילו מענין לענין לא בעי למימר לה מידי ומ"ש הרי"ף בפ"ח דגיטין דף קפד ע' ב עד שיאמר לה וכו' מייריי באינם עסוקין וכך נראין שם דברי הר"ן:

דף ב:

ע"ל דף ר"י ע"א ובמ"ש דף ריב ע"ב:

דף ג.

מעת נתינה ומצית לחזור בו מקמי הכי נ"ל:
נ"ל דאם אמר הוא תן לי מנה ותתקדש לי אפילו אדם חשוב אינה מקודשת ודו"ק:
א"כ י"ל ה"ה הילך מנה ואקדש אני לפלוני דהוי כמו הילך מנה והתקדשי לפלוני או תן לי מנה ואתקדש לפלוני דבכולהו עכ"פ צריך שיאמר הוא. עיין בר"ן:

דף ה:

בגמ' דף יט ע"ב:
ר"ל שתעשה לו מלאכת שפחה:

דף ו.

בגמ' ואי לית ביה שוה פרוטה לא. פי' שאינה מקודשת כלל לראשון לכן מקשה וק"ל ועי' בתוספות:
כה"ג אית' ברי"ף דף ריז ע"ב:

דף ו:

עי' ברי"ף יבמות דף כ ע"ב:
נראה דגם בזה אם אמר לה תתקדש בהנאת המתנה שאני נותנו לך במתנה ולשון מחילה לא שייך מקודשת:

דף ח.

הובא בריי"ף גיטין דף קסד ע"א:
בפרק השולח פרש"י ולאחר מות רב יהודה א"ל שלוף לי מסאני והיינו משום דגריס התם וכדאבא שאול אבל לפי גי' הגמ' פה ודלא כאבא שאול פרש"י אעפ"כ הוצרך לכל זאת. פי' להחזיק בו מחיים. וגי' הריי"ף וגם גירסת הרא"ש בכאן וכאבא שאול. ועי' בתוס' דף כג ע"ב:

דף ח:

דתניא רשב"א אומר אף בשטר ע"י אחרים ולא ע"י עצמו:
בס"י איתא וה"ק במתני' בכסף אף ע"י עצמו ובשטר דוקא ע"י אחרים וחכמים וכו'. נ"ב פרש"י בגמ' דה"ק ליה רבנן לר"מ אף בכסף ע"י עצמו דיש קנין וכ"ש ע"י אחרים דזכות הוא לו וכ"ש שטר דזכות הוא דרישא דמילתא אמרוה רבנן וסיפא ובשטר ע"י אחרים דוקא אתאן לרשב"א וה"ה כסף מדקתני אף בשטר בברייי':

דף ט.

עיין בריי"ף גיטין קסו ע"ב:
עיין בב"ק דף לד ע"ב בריי"ף:

דף ט:

עיין גירסת הש"ס:

דף י:

עיין פ"ה דב"ב בריי"ף דף קצג ע"ב:
ב"מ דף ע ע"ב:

דף יא.

משא"כ גנבת או גזלת אותי אין מנדין שלא נתכוין לבייש רק תבע ממונו. א"נ י"ל שאני הכא דע"כ אין לו שום תביעה על העבד רק על רבו עיין בהר"ן עיין מ"ש בקונטרסי כרך א דף פ ע"ב:

דף יא:

ברי"ף ב"מ פח ע"ב:
עיין ברי"ף גיטין דף קסט ע"א:
בתוס' ותיפוק ליה משום אמירה לגבוה:
בתוספות הקשו מיהיב דמי ליתמי דגיטין דף נב ע"א וה"ה דקשה ביהבי יתמי דמי וזול שם:

דף יב.

בס"י איתא ולמדתם ולמדתם וכו' לאגמורי דכתיב ולמדתם ולמדתם כו' מיפקדא דכתיב ולמדתם ולמדתם:
בהאי קרא דכתיב את בניכם א"א לדרוש ולמדתם ולמדתם וקרא הנדרש הוא מ"ש ולמדתם אותם ושמרתם ודברי רש"י צ"ע:

דף יב:

צ"ע הא ביראה משתעי קרא ואיזו יראה וכו':
כ"ש בעודה פנויה:

דף יג.

צ"ל אומר זכרונו:

דף יג:

כאן שייך ואי זו היא קימה שיש בה הידור הוי אומר זה ארבע אמות הנכתב לקמן:

דף טז.

ומ"ש בשלוחו מיירי כשמכירה. עי' תוס' והמפרשים הקשו מיצחק:

דף יז.

עיין ברי"ף כתובות דף קכב ע"ב:

דף יז:

הובא ברי"ף ב"מ דף צד ע"ב:

ברא"ש איתא על הכפירה וגי' כתף ר"ל השליח היה נושא על כתפו החבית:
עי' בתוס' למה אמרינן פה מיגו בשנים:
משא"כ לא קבלנו לא יכלו למימר דמסר להם בעדים ע' פירש"י בגמ':

דף יח.

ל"ג בגמ' וברא"ש ועיין טור סימן קכא ובש"ע ס"ט:
התוס' הקשו בתר דפרעי שלוחים יעידו לפטור בה"ב:
ברי"ף גיטין קעג ע"ב:
עיין תוספות גיטין דף סד ע"ב ופה שרש"י חזר בו ממ"ש דדוקא קטנה ועיין פרש"י דף קב ע"א:

דף יט.

לדעת הרי"ף ר"ל שהאב גילה זה לבן שדעתו לקדש לו פלונית:
נ"ב אמר מר:
ברא"ש וקא משדך ול"נ דיש לגרוס קא משדל לשון השתדלות:
צ"ע דאפילו נתרצה גם לשני דמאמר לא קני מדאורייתא ועי' תוספות ובבעל המאור:

דף כ.

בו ולא כצ"ל [וכ"ה הב"ח]:

דף כ:

דמסתמא תנינא ותנאה מחד עניינא הוא שהם פסקי הלכות ועי' מהר"ם בגליון:
הובא ברי"ף כתובות דף קכא ע"א:
לר"ן ר"ל שגילה דעתו אם יכול ולכך בנאנס אילו אמר בפירוש בעי נאנס ומ"מ צ"ע מנא לרש"י ולר"ן זה דלמא מירי אם יעלה ולא נאנס ודו"ק:
משמע דמ"מ בעינן נאנס משא"כ אם חזר בו מעצמו לא אע"פ שפירש וצ"ע בר"ן ובפוסקים וטור וב"י סימן רז וסי' רמו ולדעת הר"ן דהתנאי הוא אם התנה אי מצי סליק ואי לא מצי וכו' וא"כ למסקנא דסגי בלי כפל באם אמר אי סליק היאך נדע אם היפוכו אי לא סליק או אי לא מצי סליק וי"ל דגם בתחלת דבריו נדע אי אמר אי סליק או אי מצי סליק:

דף כא.

עי' פ"ז דכתובות ברי"ף דף צב ע"ב:

דף כא:

עי' רי"ף גיטין דף קעג ע"ב:
בגמ' מפורש דארישא קאי וגי' הרי"ף היא כגי' ר"ח דבתוספת רק מפני שמשמע לשון הרי"ף דקאי אסיפא והוא גי' הר"י בתוס' רק דגרס מ"ד ניחוש י"ל שגם כוונת הרי"ף כך הוא ומ"ש מ"ד ל"ח ר"ל לא נאמר דלא חיישינן רק ניחוש למעוטי כי היינו מפרשים מסבלי והדר מקדשי דוקא נ"ל. והסברא נכונה מאד דמקשה אסיפא בגמרא פשיטא שהרי שלח לה לשם סבלונות וק"ל. ואם לא נמצא כגי' ר"ת דמקשה בש"ס אירישא פשיטא בהדיא ג"כ דעת ר"ח היה כמ"ש לדעת הרי"ף ודו"ק א"נ י"ל דגם הרי"ף בשיטת הר"י קאי דאסיפא אמר ואפילו ומ"ש מ"ד לא חיישינן ה"ק ולא חיישינן ולא ניחוש למה שהם מועטים לומר דלא נחוש להם רק לגודל האיסור ניחוש גם למיעוט להחמיר קמ"ל:
כ"ש היא שעשתה שליח לקבל קדושין ממי שירצה ומת וק"ל:
אע"פ דאפשר דאחר שנתגרשו בא השליח לשם וקידשה וא"כ אפילו ודאי קידשם אין בקידושיו כלום וכן כל הנשים שנתאלמנו אחר יום שנשלח וכן מותר ברחוקים שא"א שיגיע לשם השליח:
צ"ע הא בעי למימר שיהיה שלוחה לקדשה ושהם יאמרו תהא מקודשת לפלוני עי' א"ה ר"ם כ"ג שהרי אינו אצלה ודו"ק. ולכ"ע מיירי כשהוא אומר שלא קידשה ושלא היה דעתו לקדשה עיין א"ה סימן מה ס"ב בהגה"ה:

דף כב:

עיין בגמ':
צ"ע דלמא קמ"ל קדשה בגזל מקודשת שהרי מ"ש שביעית הא איצטריך:
ברי"ף דף רי"ג ע"א:

דף כד.

קשיא לי מאחר דבעינן תנאי כפול אין כאן ספק ודו"ק:

דף כה.

ובריש אם לא קיים הוי קדושי ספק שמא יקיים לרב הונא והמ"ל בש"ס איכא בינייהו אע"פ שלא קיים תנאו כשפשטה וכו':

דף כה:

והמשנה קצרה וה"ה דמיירי שאמר בהיפך אם תתן לי ה"ז גיטך ודו"ק:

דף כו:

לעיל במשנה פשיטא הוא וכאן קמ"ל אע"פ שתיכף מתחיל במלאכה בעי פרוטה:

דף כז.

מיירי בשגם העדים לא ידעו או הלכו למ"ה עי' גמ' דף מה ע"א ובסמוך:
כי אם הוא לא קדשה ע"כ קדשה אחר:

דף כח.

צל"ע מאד מה ראו חז"ל לבטל הקדושין מאחר שהיא הודה ושוויתא עלה כ"ע חתיכ' דאיסור' ובכללם קרוביו וכן הוא שויא קרובותיה עליה וכו':

דף כח:

נ"ב הבא מן העובד כוכבים קרוי כו':
צ"ל טהור:
צ"ע אם הולד כשר עיין בתוס':

דף כט:

צ"ל מן העובד כוכבים:

דף ל.

צ"ע וכי הלכתא למשיחא:

דף ל:

עיין רי"ף יבמות דף ל ע"א:

דף לא.

עיין לקמן כרי"ף ריש ב"מ:

דף לב.

ברי"ף ב"ב דף ריב ע"א:
וא"א לומר שנולד מאשתו ומי ידע והלא רוב בעילות אחר הבעל ואת"ל שאמר שפירש ממנה כמה שנים אם כן אינו אביו והלא אמר בני זה. גם מהיכי תיתי יהיה נאמן:

דף לג.

בגמ' הגי' שאינה בושה וכצ"ל:
צ"ע הא בלה"נ אין מלקין א"א על היחוד כדבסמוך וי"ל דאפילו אין לה בנים קאמר ותימא על התוספות דדחו מ"ש רש"י מלקות מכח קושיא אחרת ולא הרגישו במ"ש: